



Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

Afholdt den 2. december 2025

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - Københavns Universitet, udpeget af Det Veterinære Sundhedsråd
Håkan Vigre - Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet
Trine Christner Månsson – Landbrugets Veterinære Konsulent tjeneste, Den Danske
Dyrlægeforening
Ute Wolff Sönksen – Statens Serum Institut (kun punkt 7-9)
Jens Peter Nielsen - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
Gideon Ertner – Sundhedsstyrelsen
Helle Krogh – Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (undtagen pkt. 7 og 9)
Nina Ank – Region Nordjylland, udpeget af Lægeforeningen
Katharina Vester – Fødevarestyrelsen

Helene Rugbjerg, Jensine Wilm, Tina Nyssönen og Hanne Christensen – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen

Afbud: Niels Christian Kyvsgaard - Lægemiddelstyrelsen

Referenter:

Helene Rugbjerg, Jensine Wilm

1. Godkendelse af dagsorden

Fremadrettet ønskes et kort punkt på dagsordenen, hvor Fødevarestyrelsen orienterer om, hvad der arbejdes med på Rådets område.

2. Kort redegørelse for personaletilpasninger i Fødevarestyrelsen

Statens arbejdsprogram betyder nedlæggelse af 150 stillinger i Fødevarestyrelsen, og det har været nødvendigt at afskedige ca. 80 medarbejdere i år. Desuden bliver Fødevarestyrelsen lagt sammen med Landbrugs- og Fiskeristyrelsen pr. 1. januar 2026. I forhold til rådets arbejde vil det ikke umiddelbart få betydning.

3. Drøftelse af plan for rådets arbejde

Udkast til plan for rådets arbejde blev gennemgået. Besøg hos relevante virksomheder blev diskuteret, herunder et ønske om at besøge en stor griseproduktion med et lavt antibiotikaforbrug, for at få indsigt i, hvordan det kan gennemføres. Flokmedicinering, kontrol af forbud mod forebyggende behandling, hygiejne og intern smittebeskyttelse samt løbende og bedre uddannelse af medarbejdere i besætningerne blev diskuteret som emner til planen. Der arbejdes videre med plan for rådets arbejde, og det blev aftalt, at medlemmerne hver især byder ind til dokumentet i en fortløbende proces.

4. Opdatering om husdyr-MRSA-overvågningen

Rådet blev orienteret om, at overvågningen for husdyr-MRSA, som har kørt siden 2018, vil bortfalde fra 2027 som et led i statens besparelser. Beslutningen er godkendt på politisk niveau. Husdyr-MRSA-overvågningen kører i 2026. Fra humansiden blev der udtrykt bekymring for, at manglende viden om udbredelsen hos grise gør det vanskeligt, at vurdere behovet for screening af mennesker, som har været i kontakt med grise, på hospitalet. Fødevarestyrelsen kommenterede, at overvågningen har vist, at tæt mellem 91 - 98- pct. af konventionelle grise er bærere af husdyr-MRSA. Denne forekomst er med forebyggende tiltag håndteret i besætninger med grise. Forebyggende tiltag gælder både for konventionelle og grise på friland, herunder økologiske grise. Rådet udtrykte i den efterfølgende diskussion primært bekymring for, at husdyr-MRSA-udviklingen ikke længere følges i andre dyrearter end grise og i grise på friland, herunder økologiske grise. Emnet tages op på et kommende møde.

5. Opdatering af antibiotikavejledningen

Fødevarestyrelsen orienterede om arbejdet med opdatering af antibiotikavejledningen til grise og særligt om en workshop med praktiserende dyrlæger, hvor konklusionen blev, at en egentlig behandlingsvejledning ikke er relevant, når produktresumeeet altid skal følges i henhold til veterinærlægemiddelforordningen. I stedet er det planen at fokusere på en vejledning om enkeltdyrsbehandling fremfor flokbehandling og anbefaling om diagnostik.

Gideon nævnte, at det er i tråd med de humane behandlingsvejledninger fra Sundhedsstyrelsen, som også er mere overordnede. Trine bemærkede, at den gældende vejledning ikke har været brugt i praksis. Jens Peter bemærkede, at det formodentlig er fordi, at det, der står i vejledningen, er almen viden i praksis. Der var tilslutning til fokus på at fjerne det unødvendige forbrug. Endvidere var der forslag om at fokusere på bivirkninger ved antibiotika hos grise, blanding af antibiotikatyper og generel viden om antibiotikaklasser.

6. Vacciner, drøftelse af udkast til anbefaling

Punktet blev udsat til et kommende møde. Medlemmerne opfordres til at sende kommentarer til det udsendte dokument.

7. Diagnostik, drøftelse af rådets holdning

Oplæg til udtalelse fra rådet blev diskuteret. Der ønskes både en diskussion af krav til diagnostik i praksis og behov for generel overvågning af resistens. Humansiden bemærkede, at der er et misforhold i, at der ikke er de samme krav til mikrobiologisk diagnostik hos dyr og mennesker. Misforholdet bunder i, at der er offentlig finansiering af diagnostik på humansiden, men på veterinærsiden skal diagnostik finansieres af dyreejerne. Medlemmerne melder tilbage i en løbende proces, og emnet tages op igen på et kommende møde.

8. Oplæg fra etisk råd

Ida Donkin, næstformand i Etisk Råd, præsenterede dets rapport om antibiotikaresistens – Ethiske dilemmaer i forvaltningen af samfundets økologiske råderum. Det etiske råds hovedanbefaling er, at antibiotikaresistens udgør en betydelig global sundhedsrisiko, og at dette kræver en yderligere forstærket indsats både veterinært og human.

Det blev kommenteret, at et øget fokus på diagnostik vil være vejen frem, ligesom det blev bemærket, at rapporten fremhæver rigtig mange, gode pointer og samtidig inddrager den globale sammenhæng i en One Health tankegang.

Der blev dog også stillet spørgsmålstegn ved, om en omlægning af store dele af husdyrproduktionen til økologisk drift vil have den ønskede virkning, eller om man risikerer at produktionen flytter til andre lande, hvor antibiotikaforbruget er langt højere. Direkte adspurgt svarede etisk råd, at det ikke har været med i overvejelserne, om en omlægning som anbefalet, vil betyde lukning af erhvervet. Det blev påpeget, at rapporten i nogen grad leder til en stigmatisering af landbruget, som ikke gør noget ulovligt. Der blev også påpeget en fejl i rapporten vedrørende MRSA, idet der ikke er evidens for at konkludere, at mennesker dør af MRSA fra dyr. Landbruget har udfaset brugen af kritisk vigtige antibiotika til brug til mennesker, men det fremgår ikke tydeligt af rapporten, at disse antibiotika kun anvendes til kæledyr. Det blev kommenteret, at rapporten differentierer for lidt imellem forskellige produktionsformer, og at der findes mange muligheder for at reducere forbruget i konventionel griseproduktion, hvilket med fordel kunne have været en anbefaling i rapporten.

9. Eventuelt

Håkan orienterede om en paneldebat afholdt på Danmap seminaret 18. november 2025. I paneldebatten blev handlingsplanerne mod antibiotikaresistens i mennesker, dyr og fødevarer diskuteret i relation til rapporten fra etisk råd om antibiotikaresistens. Humansiden fortalte, at vent-og-se recepter har været en succes i forhold til antibiotikabehandling af børn, og at diagnostik og uddannelse har været et vigtigt redskab indtil videre. Landbrug og Fødevarer fremhævede, at Danmark er et foregangsland i forhold til at nedbringe antibiotikaforbruget, men etisk råd mener, at Danmark skal være et foregangsland i forhold til at nedbringe antibiotikaforbruget til dyr til det niveau, som anvendes i den økologiske produktion.

Rådet er inviteret til dialogmøde om antibiotikaforbruget i griseproduktionen den 16. januar 2026 afholdt af Landbrug & Fødevarer.

Ute ønsker at orientere rådet om drøftelser i EU-JAMRAI projektet om fortolkning af veterinærlægemiddelforordningens artikel 106 i andre medlemsstater. Fødevestyrelsen orienterede om, at spørgsmålet har været forelagt Kommissionen, som har givet en fortolkning, som Danmark er bundet til at følge. Punktet tages op på et kommende møde.

10. Næste møde

Der var forslag om onsdag 18. marts eller onsdag 15. april 2026. Sekretariatet sender indkaldelse. Jan Dahl ønskes inviteret til et kommende rådsmøde med indlæg om overførsel af resistens mellem dyr og mennesker.